

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

VEIKLOS AUDITO ATASKAITA

UAB „GARGŽDŲ TURGUS“ VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

2023 m. liepos 19 d. Nr. Ko5-5

Gargždai

Veiklos audito ataskaita skelbiama
Klaipėdos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos
internetiniame tinklapyje
<https://klaipedos-r.lt/index.php?645880646>

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	4
SANTRAUKA	4
ĮŽANGA	10
AUDITO REZULTATAI	11
1.UAB „Gargždų turgus“ veiklos strategija ir jos vykdymas	11
2.UAB „Gargždų turgus“ pelningumas ir kiti finansiniai rodikliai	14
3.UAB „Gargždų turgus“ finansinė atskaitomybė	17
4.UAB „Gargždų turgus“ veiklos ir valdymo problemos	18
PRIEDAI	23
1 priedas TEISĖS AKTAI	23
2 priedas ĮMONĖS 2020 - 2022 M. FINANSINIŲ RODIKLIŲ SKAIČIAVIMAS	24
3 priedas INFORMACIJOS ŠALTINIAI	27
4 Priedas REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	28

Klaipėdos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pagrindinė funkcija – prižiūrėti, ar teisėtai ir efektyviai valdomi ir naudojami savivaldybės finansai ir kitas turtas, bei kaip vykdomas savivaldybės biudžetas. Kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti kuriamą naudą visuomenei, padedant Klaipėdos rajono savivaldybei išmintingai valdyti finansus ir turta, o savo darbui kelia aukščiausius kokybės reikalavimus – darbą atlieka kokybiškai, sąžiningai, atsakingai, veikia išvien dėl bendro tikslo.

Audita atliko: vyr. patarėja Vilma Daukšienė, savivaldybės kontrolierės pavaduotoja Nijolė Katkienė, savivaldybės kontrolierė Dalia Gečienė

Audito ataskaita teikiama: Klaipėdos rajono savivaldybės merui, Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos direktoriui, UAB „Gargždų turgus“ administracijai, Kontrolės komitetui.

PAGRINDINIAI FAKTAI

Rodiklio pavadinimas	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Veiklos rezultatai (pelno (nuostolių) ataskaitos), eurai				
Pardavimo pajamos	98822	106345	122336	151742
Pardavimo sąnaudos	-105531	-101170	-125961	-75244
Grynasis pelnas, (nuostolis)	(8103)	10500	353	414
Balansas, eurai				
Turtas iš viso, t. sk.:	117662	122991	124483	133197
- Ilgalaikis turtas	74421	68999	69380	65894
- Trumpalaikis turtas, iš jo:	43241	53992	55103	67303
pinigai ir pinigų ekvivalentai	42422	52409	52751	65277
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso, t. sk.:	117662	122991	124483	133197
- Nuosavas kapitalas, iš jo:	103609	114109	114462	114876
nepaskirstytasis pelnas, (nuostoliai)	0	(829)	353	414
- Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	14053	8882	10021	18321
Darbuotojų skaičius	10	6	6	6
iš jų 0,5 etato	5	1	3	3
0,75 etato		1		

UAB „Gargždų turgus“ (Bendrovė) valdymo organai – akcininkų susirinkimas ir direktorius. 90 proc. Bendrovės akcijų valdo Klaipėdos rajono savivaldybė ir 10 proc. valdo 4 smulkieji akcininkai.

SANTRAUKA

Audito svarba

Teikiant siūlymą įtraukti UAB „Gargždų turgus“ veiklos auditą į Kontrolės ir audito tarnybos 2023 metų veiklos planą buvo keliami tokie klausimai (įvardintos tokios problemos): UAB „Gargždų turgaus“ veikla galimai netenkina Savivaldybės (kaip pagrindinio akcininko) lūkesčių bei gyventojų poreikių, UAB „Gargždų turgus“ direktoriaus kompetencijos stoka – nesilaikoma Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų.

Klaipėdos rajono savivaldybės UAB „Gargždų turgus“ veiklos audito ataskaitoje (2019 m. lapkričio 27 d. Nr. K5-8) nustatyta daug veiklos problemų ir buvo teiktos rekomendacijos. Informacija apie rekomendacijų įgyvendinimą pateikta lentelėje:

Rekomendacija	Įgyvendinimas
Rekomendacijos Klaipėdos rajono Savivaldybės administracijos direktoriui :	
Apsispręsti dėl UAB „Gargždų turgus“ 90% akcijų paketo tolesnio valdymo tikslingumo.	Apsispręsta akcijų neparduoti

Priėmus sprendimą atsisakyti 90% akcijų valdymo spręsti klausimą dėl naudingiausio akcijų privatizavimo varianto.	– –
Priėmus sprendimą pasilikti 90% akcijų paketo valdytojui įpareigoti Bendrovės valdybą ir administraciją parengti modernios konkurencingos turgavietės įrengimo planą, patvirtinti Bendrovės viziją, ilgalaikius planus ir strateginius tikslus ir kasmet pateikti užduotis Bendrovei dėl būsimos pelno gavimo, o tuo pačiu ir dividendų akcininkams mokėjimo.	2020 m. sausio mėn. Savivaldybės administracijos raštas „Dėl Savivaldybės lūkesčių UAB „Gargždų turgus“. 2020-11-30 patvirtinta UAB „Gargždų turgus“ strategija 2020 – 2030 m. (toliau – Strategija).
Įpareigoti atsakingus darbuotojus įvykdyti įstatymo nustatytus reikalavimus, kad turgaus veikla atitiktų LR teisės aktuose nustatytą turgavietės apibrėžimą.	Nuo 2020 m. patvirtintos įvairios tvarkos, taisyklės, reglamentai. Sprendžiami teisėtų statinių kadastrinių matavimų atnaujinimo klausimai, klausimai dėl ginčytinų sklypų ir statinių (pvz.: Klaipėdos g. 7A esantis statinys ir sklypas po juo, P. Cvirkos g. 6 esantis pastatas).
Įpareigoti valdybą prižiūrėti, kad Bendrovė savo veiklą vykdytų laikantis LR įstatymų, teisės aktų ir Savivaldybės tarybos bei Bendrovės valdybos sprendimų, teisėtai, taupiai, rezultatyviai ir efektyviai.	Nuo 2022 m. balandžio mėn. valdyba panaikinta. Kolegialus valdymo organas – visuotinis akcininkų susirinkimas. Vienasmenis – direktorius.
Prižiūrėti, kad savivaldybės valdomos įmonės, atsižvelgtų į įstatymo nurodyto lūkesčių rašto turinį, rengtų ir atnaujintų veiklos strategijas.	2020-11-30 patvirtinta UAB „Gargždų turgus“ strategija 2020 – 2030 m. (toliau – Strategija). Kiekvienais metais Vadovo metinės ataskaitos. Kiekvienais metais nepriklausomo audito išvados ir ataskaitos.
Užtikrinti, kad Savivaldybės interneto svetainėje būtų skelbiama ir nuolat atnaujinama informacija pagal viešosios įstaigos „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ patvirtintą savivaldybių viešinamos informacijos apie savivaldybių valdomų įmonių veiklą ir rezultatus formą.	https://www.gargzduturgus.lt/ https://klaipedos-r.lt/atviri-duomenys/savivaldybes-kontroliuojamos-imonės/
Pavesti UAB „Gargždų turgus“ valdybai, peržiūrėti ir priimti sprendimą, dėl Bendrovės Direktorės pareigų pasibaigus įstatymo nustatytam kadencijos laikui, teisėtumo.	Buvusi vadovė atleista iš pareigų. Nuo 2020-03-23 iki 2023-02-01 dirbo naujas direktorius.
Rekomendacijos UAB „Gargždų turgus“ direktorei:	
Sutvarkyti žemės sklypo, kuriame savo veiklą vykdo UAB „Gargždų turgus“, dokumentus pagal LR teisės aktuose nustatytus reikalavimus.	Atliko naujas (buvęs) direktorius. 2020-06-18 su NŽT pasirašyta valstybinės žemės nuomos sutartis iki 2055-06-16.
Parengti ir patvirtinti valdyboje turgavietės išdėstymo schemą.	Atlikta
Prekybininkus, dirbančius už turgaus teritorijos ribų, perkelti į prekybines vietas su įrengtomis apsauginėmis žaliuzėmis.	Išplėsta turgaus teritorija, prekybos vietos su žaliuzėmis neužpildytos 100 procentų.

Peržiūrėti sutartis su prekybininkais ir jas perrašyti, kad jose būtų visi reikalingi sutartims rekvizitai ir duomenys.	Sutartys atnaujintos pagal poreikį.
Įvykdyti valdybos sprendimą ir paruošti aikštę ūkininkams prekiauti savo užaugintomis daržovėmis iš mašinų.	Įvykdyta
Tikslinga nupirkti kompiuterį kasininkei – kontrolierei, bei naujus kompiuterius darbuotojams tvarkantiems Bendrovės apskaitą ir dokumentaciją.	Pasikeitė apskaitos personalas – buhalterinė apskaita vykdoma pagal sutartį. Aprūpinta nauja kompiuterine technika ir apskaitos programomis. Atliko naujas (buves) direktorius.

2019 metų nepriklausomo auditoriaus išvada sąlyginė.

2020 m. nepriklausomo auditoriaus išvada sąlyginė.

2021 m. nepriklausomo auditoriaus išvada sąlyginė.

2022 m. nepriklausomo auditoriaus išvada sąlyginė.

UAB „Gargždų turgus“ yra ribotos turtinės atsakomybės įmonė. Pagal savo prievoles ji atsako tik savo turtu. Akcininkai neturi jokių turtinių įsipareigojimų įmonei, išskyrus įsipareigojimą nustatyta tvarka apmokėti visas pasirašytas akcijas emisijos kaina. Dukterinių ir asocijuotų įmonių Bendrovė neturi. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-06-06 nutarimo Nr. 567⁶ nuostatomis savivaldybės turimų akcijų suteikiamas turtines ir neturtines teises Bendrovėje įgyvendina savivaldybės vykdomoji institucija (iki 2023-03-31 – Administracijos direktorius, nuo 2023-04-01 – Meras).

Audito tikslas ir apimtis

Veiklos audito tikslas bendrąja prasme: įvertinti audituojamo subjekto materialinių, finansinių ir darbo išteklių naudojimą ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu bei atskleisti veiklos tobulinimo galimybes. Taip pat atsižvelgsime į tai, ar UAB „Gargždų turgus“ savo veikloje laikosi Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų. Šie teisės aktai sudaro atitinkamus reikalavimus, taikomus numatyti audituoti sričiai ir subjektui. Teisės aktų nuostatų atitikimo vertinimas atliktas tiek, kiek tai reikalinga veiklos audito tikslams pasiekti ir vykdomai veiklai įvertinti.

UAB „Gargždų turgaus“ veiklos organizavimo veiklos audito tikslai nustatyti:

- ar UAB „Gargždų turgus“ (strateginiuose) veiklos planuose nustatyti uždaviniai, priemonės ir lėšos jiems įgyvendinti taip pat ir kriterijai, pagal ką sprendžiama, kad rezultatai pasiekti;
- ar pasiekti planuoti rezultatai ((strateginių) veiklos planų ir finansinės ataskaitos);
- ar bendrovės veikla pelninga ir efektyvi;
- ar laikomasi Lietuvos Respublikos teisės aktų bei Klaipėdos rajono savivaldybės – pagrindinės akcininkės – priimtų teisės aktų.
- ar bendrovės veikla užtikrina viešąjį interesą ir teikia naudą visiems rajono gyventojams

Audituojamasis subjektas – UAB Gargždų turgus“. Įmonės buveinė P. Cvirkos g. 6, LT-96130 Gargždai.

Audituojamasis laikotarpis – 2020 - 2022 m., 2023 metų I pusmetis.

Audito objektas – UAB „Gargždų turgus“ veikla.

Vertinimo kriterijai ir jų šaltiniai

Vertindami UAB „Gargždų turgus“ veiklos organizavimą laikėmės nuostatos, kad UAB „Gargždų turgus“ veikla yra ekonomiška, efektyvi, rezultatyvi ir atitinka teisės aktų reikalavimus ir visuomenės poreikius bei interesus, jei:

- sudaryti ilgalaikiai ir trumpalaikiai strateginiai veiklos planai atitinka strateginiam planavimui keliamus reikalavimus (UAB „Gargždų turgus“ strategija 2020 – 2030);

- pasiekti strateginiuose veiklos planuose užsibrėžti tikslai ir uždaviniai ((UAB „Gargždų turgus“ strategija 2020 – 2030);
- veikla pelninga, pasiekti galimai aukščiausi veiklos rezultatai (2020 – 2022 UAB „Gargždų turgus“ finansinės ataskaitos (balansai, pelno (nuostolių) ataskaitos, kt. ataskaitos ir aiškinamieji raštai, nepriklausomų auditorių audito ataskaitos ir išvados);
- geri ir labai geri finansinės analizės rodikliai (VKC Veiklos matavimo rodiklių koncepcija valstybės valdomose įmonėse, 2020 m.; Finansistas.net <https://www.finansistas.net/finansiniai-rodikliai.html>; https://www.nasdaqbaltic.com/files/vilnius/leidiniai/Rodikliu_skaiciavimo_metodika-final.pdf; <https://www.auditum.lt/index.php/finansiniu-rodikliu-skaiciuokles/16-likvidumo-rodikliai/81-bendrasis-likvidumo-koeficientas.html>);
- laikomasi teisės aktų reikalavimų visose veiklos srityse (1 Ataskaitos priedas, UAB „Gargždų turgus“ direktoriaus įsakymai, sutartys, žiniaraščiai, visuomenės informavimo priemonės ir kt.).

Teisinis reglamentavimas

Pagrindiniai savivaldybių uždaryjū akcinių bendrovių bei turgaus veiklos organizavimą ir vykdymą reglamentuojantys teisės aktai yra pateikti 1 priede.

Teisės aktų nuostatų atitikimo vertinimas atliktas tiek, kiek tai reikalinga veiklos audito tikslams pasiekti ir vykdomai veiklai įvertinti.

Audito darbo metodai ir procedūros:

- Dokumentų peržiūra (LR įstatymai ir kiti teisės aktai; UAB „Gargždų turgus“ (strateginio) planavimo dokumentai; UAB „Gargždų turgaus“ įstatai, direktoriaus įsakymai, Savivaldybės tarybos sprendimai; Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai; Finansinės ir veiklos ataskaitos, buhalterinės apskaitos dokumentai, kt. dokumentai);
- duomenų analizė (Finansinės ir veiklos ataskaitų bei jų duomenų analizė, finansinių rodiklių analizė, UAB „Gargždų turgus“ buhalterės ir vadybininkės pateikti duomenys, kita viešai prieinama informacija);
- pokalbiai (su Bendrovės, Savivaldybės administracijos atsakingais darbuotojais, kitais asmenimis);
- stebėjimas (vykta į UAB „Gargždų turgaus“ teritoriją, tikrintas ilgalaikis materialusis turtas pagal sąrašą, stebėta, kaip renkama rinkliava iš prekyautojų ir kt.).

Informacija rinkta tikrinant Savivaldybės administracijos UAB „Gargždų turgus“ specialistų pateiktus dokumentus, visuomenės informavimo priemonių, internetiniuose Savivaldybės bei UAB „Gargždų turgus“ tinklapiuose pateiktą informaciją, nagrinėjant teisės aktus, susijusius su turgaviečių veiklos organizavimu bei įmonių veiklos ekonomine analize.

Audito įrodymai buvo rinkti taikant dokumentų peržiūros, tikrinimo, palyginimo, skaičiavimo, paklausimo, patvirtinimo ir analitinės procedūras.

Audito metu įrodymai rinkti vadovaujantis nuostata, kad Savivaldybės administracija ir UAB „Gargždų turgus“ pateikė išsamią ir objektyvią informaciją, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka jų originalus. Jei prašomų duomenų ar dokumentų nepateikė, buvo laikoma, kad jų nėra.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus (TAAIS).

Audituojamuoju laikotarpiu Savivaldybės administracijos direktoriai keitėsi, 2022 metų pabaigoje Savivaldybės administracijos direktorius buvo Sigitas Karbauskas, UAB „Gargždų turgus“ direktorius Remigijus Budginas, nuo 2023-02-01 – l. e. p. direktorius Marius Žilius, vadybininkė – administratorė Loreta Stirbytė, buhalterė Živylė Rimienė.

Šaltiniai

- UAB „Gargždų turgus“ metinės finansinės ataskaitos, nepriklausomų auditorių auditų ataskaitos ir išvados;
- Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai (Veiklos audito ataskaitos 1 priedas);
- Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos sprendimai (Veiklos audito ataskaitos 1 priedas);
- Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai (Veiklos audito ataskaitos 1 priedas);
- Klaipėdos rajono savivaldybės internetinė svetainė;
- UAB „Gargždų turgus“ internetinė svetainė;
- UAB „Gargždų turgus“ administracijos pateikta informacija;
- VKC Veiklos matavimo rodiklių koncepcija valstybės valdomose įmonėse, 2020 m.;
- Finansistas.net <https://www.finansistas.net/finansiniai-rodikliai.html>; ir kt.
- Visuomenės informavimo priemonės.
- kiti teisėtai prieinami informacijos šaltiniai.

Audito ištekliai

Auditas atliktas vadovaujantis Savivaldybės kontrolierės 2023 m. balandžio 3 d. pavedimu Nr. Ko9-3 bei atsižvelgiant į Kontrolės ir audito tarnybos 2023 metų veiklos planą.

Auditą atliko Klaipėdos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos vyr. patarėja Vilma Daukšienė – audito grupės vadovė, savivaldybės kontrolierės pavaduotoja Nijolė Katkienė, savivaldybės kontrolierė Dalia Gečienė.

Pagrindiniai audito rezultatai

Veiklos audito ataskaitoje yra pateikti tik reikšmingi dalykai, pastebėti audito metu, ir aptariamais audito metu nustatyti svarbūs dalykai. Planuojant ir atliekant veiklos auditą nėra siekiama nustatyti visas veiklos problemas, todėl audito metu paprastai nenustatomi visi tokie dalykai.

Įvertinę audito metu surinktus įrodymus, pateikiame veiklos audito rezultatus (išvadas ir rekomendacijas).

Išvados:

1. UAB „Gargždų turgus“ veiklos ir valdymo problemos, išdėstytos Ataskaitos 4 dalyje:
  - 1) Nustatėme didelę apgaulės riziką;
  - 2) Nustatėme Akcinių bendrovių įstatymo⁴ ir Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo⁵ pažeidimus;
  - 3) Nustatėme galimą Bendrovės direktoriaus piktnaudžiavimą pareigomis ir/arba neracionalų Bendrovės lėšų naudojimą;
  - 4) Nustatėme galimą riziką atsiskaitant grynaisiais pinigais.
2. Parengta UAB „Gargždų turgus“ strategija 2020 – 2030 m. atitinka pagrindinius strateginiam planavimui keliamus reikalavimus.
3. Strategijoje iškelti tikslai ir uždaviniai įgyvendinami pagal galimybes.
4. Bendrovės valdomas nekilnojamas turtas ir infrastruktūra išnaudojami nepakankamai efektyviai, kadangi dalis įrengtų prekybos vietų lieka neišnuomos.
5. Skaičiuoti UAB „Gargždų turgus“ pelningumo ir kiti finansiniai rodikliai pateikti Ataskaitos 2 dalyje ir 2 priede:
  - 1) turtas Bendrovėje naudojamas nepakankamai efektyviai;
  - 2) nuosavas kapitalas Bendrovėje naudojamas nepakankamai efektyviai;
  - 3) pelningumo rodikliai maži, todėl Bendrovės veiklos efektyvumas mažas;
  - 4) Bendrovės likvidumo rodikliai labai aukšti, tai rodo, kad bendrovė be jokio vargo, per labai trumpą laiką sugebėtų padengti visus savo trumpalaikius įsipareigojimus. Rodikliai nuo 2020

metų mažėja nes didėja trumpalaikiai įsipareigojimai. Trumpalaikių įsipareigojimų didėjimas susijęs su atlyginimų augimu, kainų už elektrą ir kitas komunalines paslaugas didėjimu.

- 5) Bendrovės skolinimosi rodikliai labai geri. Bendrovė skolinga tiekėjams ir darbuotojams už einamąjį mėnesį. Kadangi Bendrovės finansinio svėro rodikliai žemi, galima manyti, kad tai labai gerai nes Bendrovė nepriklausoma nuo turimų įsipareigojimų, bet tuo pačiu tai parodo, kad Bendrovė neišnaudoja galimybių pasiskolinti lėšų pvz. – nedidelėms investicijoms į infrastruktūrą, einamajam remontui, būtinos įrangos įsigijimui, darbo sąlygų prekybininkams pagerinimui ir kt.
- 6) Bendrovės turto panaudojimo efektyvumo rodikliai auga, tai nebūtinai yra teigiamų poslinkių rodiklis. Bendrovės atveju tai rodo, kad sumažėjo Bendrovės turto vertė – ilgalaikis turtas nusidėvi, nurašomas, o naujas neįsigijamas, turtas neatnaujinamas, nėra investicijų.
6. Išnagrinėjus 2022 metų metines finansines ataskaitas ir aiškinamąjį raštą nustatyta, kad į einamųjų 2022 metų sąnaudas pateko 3230,83 € (3909,30 € – PVM 678,47 €) medžiagų įsigijimo suma. Medžiagos nupirktos, bet nepanaudotos, o į sąnaudas nurašytos. Tokia pačia suma galimai sumažintas 2022 metų Bendrovės pelnas.

Rekomendacijos:

Savivaldybės vykdomajai institucijai – Merui:

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo II skyriuje numatytais savivaldybės vykdomosios institucijos teisėmis ir pareigomis, įvertinti Audito ataskaitos 4 dalyje išvardintų apgaulės rizikos, galimo piktnaudžiavimo pareigomis ir neracionalaus lėšų naudojimo svarbą UAB „Gargždų turgaus“ veiklai ir nustačius galimai padarytos žalos faktus imtis tinkamų priemonių galimai žalai atlyginti.
2. Norint iš esmės pagerinti Gargždų turgaus infrastruktūrą, įvaizdį, patogumą ir patrauklumą prekybininkams bei pirkėjams reikalingos investicijos. Kadangi Bendrovės pajamos ir pelningumas maži, ilgalaikis turtas mažos vertės tai riboja galimybę skolintis, todėl Bendrovės akcininkai turi spręsti galimybę investuoti į Bendrovę, didinant įstatinį kapitalą ar kitais teisėtais būdais.

UAB „Gargždų turgus“ administracijai:

1. Apsvarstyti galimybę pasirašyti sutartį su „Perlo“ terminalu, kad prekybininkai, neturintys sąskaitos banke ar nesinaudojantys elektronine bankininkyste, galėtų apmokėti sąskaitas už prekybos plotų nuomą.
2. Nustatyti aiškias ilgalaikes sutartis pasirašiusių nuomininkų atsiskaitymo už prekybos plotų nuomą taisykles, kuriose numatyti ir atsiskaitymus tik banko pavedimu arba „Perlo“ terminale, jas išdėstyti raštu ir supažindinti prekybos plotų nuomininkus.

IŽANGA

Turgus, prekyvietė, prekybos aikštė, dažnai su tam tikrais statiniais (halėmis, paviljonais, kioskais), arba specialus pastatas, kuriame reguliariai prekiaujama maisto ir (ar) kitomis plataus vartojimo prekėmis. Prekiauja smulkūs prekybininkai, amatininkai, savo išaugintą produkciją parduoda ūkininkai. Prekyba tik mažmeninė, vyksta tam tikromis savaitės dienomis ar visą savaitę, už nupirktas prekes dažniausiai atsiskaitoma grynaisiais pinigais.

Turgus svarbus gyventojams, nes jame dažniausiai pigiau nei parduotuvėse galima įsigyti maisto, drabužių, avalynės ir kitų būtinų prekių. Svarbu, kad galima įsigyti produktų iš ūkininkų, sodininkų, amatininkų „iš pirmų rankų“. Daug miestiečių, netekusių darbo, tapo turgaus prekeiviais. Turgaus prekeiviai susikuria sau darbo vietas.

„Gargždų turgus“ įsteigtas kaip valstybinė įmonė 1993 m. liepos 19 d. Gargždų m. mero potvarkiu. 1993 m. liepos 20 d. buvo pasirašyta valstybinės įmonės „Gargždų turgus“ akcijų pasirašymo sutartis.

1995 m. įmonė reorganizuota ir tapo UAB „Gargždų turgus“ (toliau – Bendrovė). Tokiu pavadinimu Bendrovė įregistruota Juridinių asmenų registre. Bendrovės buveinė P. Cvirkos g. 6, LT-96130 Gargždai. Bendrovės valdymo organai – akcininkų susirinkimas ir valdyba. 90 proc. bendrovės akcijų valdo Klaipėdos raj. savivaldybė ir 10 proc. valdo 4 smulkieji akcininkai. Nuo 2022 m. balandžio 7 d. (tada Registrų centre įregistruoti įstatai) bendrovės valdymo organai tapo visuotinis akcininkų susirinkimas ir bendrovės vadovas.

Bendrovė yra ribotos turtinės atsakomybės įmonė. Pagal savo prievoles ji atsako tik savo turtu. Akcininkai neturi jokių turtinių įsipareigojimų įmonei, išskyrus įsipareigojimą nustatyta tvarka apmokėti visas pasirašytas akcijas emisijos kaina. Dukterinių ir asocijuotų įmonių bendrovė neturi. Savivaldybės turimų akcijų suteikiamas turtines ir neturtines teises Bendrovėje įgyvendina Savivaldybės administracijos direktorius.

Gargždų miesto turgus yra patogioje vietoje miesto centre. Lankytojai, atvykę automobiliais, gali naudotis šalia prekybos centro esančia automobilių stovėjimo aikšte, tačiau šeštadieniais sustojimo vietų automobiliams pritrūksta.

Pagrindinė UAB „Gargždų turgus“ veikla yra prekybos organizavimas ir prekybos vietų nuoma mažmeninės prekybos įmonėms ir individualiems prekyautojams.

Čia prekiaujama ekologiškais, privačiuose ūkiuose užaugintomis daržovėmis, miško gėrybėmis bei kultūros ir kulinarijos paveldo fondų gėrybėmis. Turgelio pavasario sezono išskirtinumas: didelis daigų, sodinukų pasirinkimas. Taip pat prekiaujama naujais ir dėvėtais drabužiais, avalyne, sendaikčiais.

Bendrovės valdomame plote prekiauja apie 80 pastovių, komercinio nuolatinio pobūdžio turgaus prekyautojų, kurie veiklą vykdo skirtingomis verslo formomis. Pavasario ir rudens sezonų metu, turgų papildo prekeiviai, sodininkai ir smulkūs ūkininkai užimdami dar apie 80 vietų, siūlydami pirkėjams savo užaugintą produkciją ar surinktas miško gėrybes.

Gargždų turgus veikia darbo dienomis ir šeštadieniais. Sekmadieniais turgus uždarytas. Sekmadieniais kartais vyksta mamų turgeliai.

Kaip laikomasi Lietuvos Respublikos institucijų ir kontroliuojančių įstaigų nustatytų įvairių teisės aktų ir taisyklių reikalavimų, pagal kompetenciją turgaus administraciją ir prekeivius prižiūri Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos pavaldžios įstaigos, Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, savivaldybių vykdomosios institucijos ir savivaldybių įstaigos.

AUDITO REZULTATAI

1. UAB „Gargždų turgus“ veiklos strategija ir jos vykdymas

2020-11-30 patvirtinta UAB „Gargždų turgus“ strategija 2020 – 2030 m. (toliau – Strategija).

Strategijos rengimo komanda:

- Remigijus Budginas, direktorius;
- Živylė Rimienė, buhalterė;
- Loreta Dabulskienė, vadybininkė – administratorė.

Strategijoje aptartos bendros žinios apie Bendrovę, Bendrovės veiklos sritys, teikiamos paslaugos, Bendrovės veiklos rodikliai. Atlikta vidinių ir išorinių veiksnių, SSGG analizė. Numatytos Bendrovės vizija, misija, vertybės ir strateginės kryptys. Aptarti strateginiai tikslai, jų matavimo rodikliai, strateginiai uždaviniai ir veiksmų planas. Numatyti išteklių, galimi pavojai ir jų valdymas, finansinės prognozės pagal scenarijus, Strategijos vertinimo, tobulinimo ir palaikymo principai.

Strategija paskelbta Bendrovės internetiniame tinklapyje <https://www.gargzduturgus.lt/wp-content/uploads/2021/07/Garg%C5%BEd%C5%B3-turgaus-2020-2030-m.-strategija.pdf>.

Strategijoje išskirti 2020 – 2030 metų strateginiai tikslai realūs. Kai kuriems išskeltiems tikslams įgyvendinti (pvz. infrastruktūros modernizavimas) reikėtų didelių investicijų (Bendrovės galimybės ribotos), reikėtų laikinai išskirti turgų į kitą teritoriją, tam reikalingas sklypas su minimalia infrastruktūra.

Strateginiai Bendrovės tikslai, uždaviniai ir jų įgyvendinimas pateikti lentelėje.

Strateginiai tikslai	Strateginiai uždaviniai	Vertinimo kriterijai	Įgyvendinimas iki 2023 I ketv.	Pastabos
Gargždų turgaus modernizacija (renovacija) 1 kryptis				
1 strateginis tikslas - Gargždų turgaus sutvarkymas pagal pasirinktą scenarijų	Renovuoti turgavietę	Pagal pasirinktą scenarijų parengtas ir įgyvendintas projektas. Numatomas bendras prekybinis plotas apie 2 000 m ² , prekybinis plotas po stogu apie 1 500 m ² . Patogi infrastruktūra žmonių srautams.		
1 scenarijus – rekonstrukcija pagal Klaipėdos r. sav. patvirtintą urbanistinės koncepcijos viziją			Klaipėdos r. sav. urbanistinės koncepcijos vizija patvirtinta, bet įgyvendinimas dar nepraėdėtas	Nuo turgaus nepriklauso, kada bus pradėta įgyvendinti
2 scenarijus – infrastruktūros modernizavimas etapais				Bendrovei nepakanka lėšų
1 etapas – sutvarkyti požeminę komunikacijų dalį suformuojant aikštę pagal funkcinės zonas				“ – –
2 etapas – į numatytas vietas statyti konteinerinio tipo arba modulinis statinius pagal patvirtintą projektą				“ – –

3 scenarijus – infrastruktūros palaipsnis tvarkymas			1) Atnaujinami teisėtų pastatų ir statinių kadastriniai matavimai; 2) įvesta perimetro stebėjimas ir apsauga; 3) tvarkomas apšvietimas ir elektros instaliacija; 4) išnuomoti papildomi žemės sklypai kt.	– –
2 strateginis tikslas – Verslo išvystymas Gargždų turguje	Rengti papildomus teminius renginius	rengti papildomus teminius renginius: mugės, bagažinių turgelius ir pan.	2021 m. „Mamyčių turgelis“ (06-20, 08-16, 10-16); „Bagažinių turgelis“ (09-18); Rudens gėrybių mugė (10-16); Kalėdinė mugė (12-17-18). 2022 m. 13 renginių.	
Rinkodara ir prekeivių bei pirkėjų srauto didinimas (2 kryptis)				
1 strateginis tikslas – didinti paslaugų konkurencingumą	1 Pritraukti prekybininkus, užpildyti prekybos vietas	1)Pasiiekti > 150 000 € metinę apyvartą; 2) Prekybinio ploto užimtumas > 90 %.		
	2 plėtoti komercinių paslaugų teikimą	Tikslui pasiekti numatomi darbai: (1) sukurti vertės pasiūlymą prekybininkui, nustatyti nuomos kainą; (2) sudaryti sutartis su atrinktais prekybininkais - suformuoti patrauklų asortimentą, pritraukti pajėgius prekybininkus, galinčius užtikrinti pastovų tiekimą, prekės ir aptarnavimo kokybę.	2019 m. – 98 822 €; 2020 m. – 111 667 €; 2021 m. – 122 361 €; 2022 m. – 151 942 €.	
2 strateginis tikslas – patrauklumas	1 su partneriais prisidėti prie socialinio dialogo vystymo su labiausiai socialiai pažeidžiamomis grupėmis	Iki 2021 m. 12 mėn. parengta ir valdyboje patvirtinta trumpalaikė (3-jų metų) veiklos strategija.	Nepateikta	Patrauklumas. Gargždų turgus – pasirinkimas Nr. 1 Gargždų mieste ir Klaipėdos rajone 2020-2030 metais. Tvarkingai atrodantis, integralus rajonas su išreikštu stiliumi. Apgalvotas asortimentas, organizuoti lankytojų srautai, patikimumo ir geranoriškumo

				atmosfera. Sieksime, kad turgavietė taptų ašimi tarp dviejų judrių miesto gatvių - vieta, kur miesto svečias pasitinkamas maloniu akims vaizdu ir išlydimas su lauktuvėmis bei geru paskutiniu įspūdžiu.
	2 sukurti lankytojų srautus, įgyti pagrindinio turgaus įvaizdį mieste ir rajone	Tai būtų pirmas spontaniškas turgaus pasirinkimas tarp Gargždų miesto ir apylinkių miestelių gyventojų. Siekiamas lankytojų srautas > 300 lankytojų per dieną. Tikslui pasiekti numatomi darbai: (1) sukurti tinkamą aplinkos vaizdinį apipavidalinimą; (2) rasti veiksmingas palaikomojo marketingo priemones; (3) suplanuoti ir organizuoti teminius renginius.	Sukurtas logotipas, atnaujintos iškabos. 2021 m. 6 renginiai, 2022 m. 13 renginių.	
3 strateginis tikslas - tradicijos	1 siekti pritraukti prekybininkus	Per UAB „Gargždų turgus“ kainodarą nustatyti geresnes sąlygas smulkiems maisto gamintojams, amatininkams ir prekybininkams prekiaujantiems išskirtine produkcija. >150 000 € metinė apyvarta	UAB „Gargždų turgus“ prekybos vietų minimalių kainų nustatymo metodika, patvirtinta 2022 m. birželio 30 d. neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo protokolo Nr. 3 sprendimu. 2020 m.– 111 667 €; 2021 m.– 122 361 €; 2022 m. – 151 942 €.	Nesuvaržyta aplinka, lauko prekyba, gamtos gėrybės, derybos, pramoga. Pasieksime, kad turgavietė bus vieta, kur žmonės prisimena tradicines vertybes, gaus patikrintas, kartais išskirtines prekes ir paslaugas, galės pagerinti mitybos įpročius. Smulkūs prekybininkai, amatininkai ir ūkininkai turės puikias perspektyvas parduoti, plėstis, kooperuotis ir siūlyti mums visiems dar platesnę tradicinių, ekologiškų žemės ūkio ir kitų puikių gaminių asortimentą. Šiuolaikiškas prekybos sąlygas ir klientų lūkesčius

				atitinkantis alternatyvus apsipirkimo būdas.
Dituvos turgaus strategijos sukūrimas (3 kryptis) (kai tik bus perduotas žemės sklypas šiam tikslui vykdyti)				
Papildyti gargždų turgaus 2020 – 2030 m. strategiją	Bendradarbiauti su Klaipėdos r. savivaldybe ir VMT	Kai bus perduotas žemės sklypas, per 6 mėn. papildyti Gargždų turgaus 2020-2030 m. strategiją.		Šiuo metu administruoja Priekulės seniūnija.

Rengiant strategiją prieinama išvados, kad tvarkant turgų iš esmės pagal šiuolaikinius standartus - investicijos atsiperkamumas gali būti labai ilgas iki 25 m.

Atkreipėme dėmesį, kad daugelyje prekybos vietų įrengtos apsauginės žaliuzės, tačiau išnuomota maždaug 80 procentų įrengtų prekybos vietų. Prekybininkai stengiasi išsinuomoti prekybos vietas kuo arčiau pirkėjų srautų. Mūsų manymu Bendrovės turimas nekilnojamas turtas valdomas nepakankamai efektyviai.

Išvada:

Parengta UAB „Gargždų turgus“ strategija 2020 – 2030 m. atitinka pagrindinius strateginiam planavimui keliamus reikalavimus.

Strategijoje išskirti tikslai ir uždaviniai įgyvendinami pagal galimybes.

Bendrovės valdomas nekilnojamas turtas ir infrastruktūra išnaudojami nepakankamai efektyviai, kadangi dalis įrengtų prekybos vietų lieka neišnuomotos.

Rekomenduojame:

Norint iš esmės pagerinti Gargždų turgaus infrastruktūrą, įvaizdį, patogumą ir patrauklumą prekybininkams bei pirkėjams reikalingos investicijos. Kadangi Bendrovės pajamos ir pelningumas maži, ilgalaikis turtas mažos vertės tai riboja galimybę skolintis, todėl Bendrovės akcininkai turi spręsti galimybę investuoti į Bendrovę iš esmės, didinant įstatinį kapitalą ar kitais teisėtais būdais.

2. UAB „Gargždų turgus“ pelningumas ir kiti finansiniai rodikliai

Bendrovė yra ribotos turtinės atsakomybės įmonė. Pagal savo prievoles ji atsako tik savo turtu. Akcininkai neturi jokių turtinių įsipareigojimų įmonei, išskyrus įsipareigojimą nustatyta tvarka apmokėti visas pasirašytas akcijas emisijos kaina. Dukterinių ir asocijuotų įmonių Bendrovė neturi. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-06-06 nutarimo Nr. 567⁶ nuostatomis savivaldybės turimų akcijų suteikiamas turtines ir neturtines teises Bendrovėje įgyvendina Savivaldybės vykdomoji institucija (iki 2023-03-31 – Administracijos direktorius, nuo 2023-04-01 – Meras).

Savivaldybė iš Bendrovės akcijų valdymo 2020-2022 metais neturėjo jokios materialinės naudos, nes neskirti dividendai. Bendrovės pelnas paskirstytas Bendrovės direktoriaus nuožiūra.

Bendrovės finansinių rodiklių skaičiavimas ir finansiniai rodikliai pateikti Ataskaitos 2 priede.

Rodikliai skaičiuoti pagal „VKC Veiklos matavimo rodiklių koncepcija valstybės valdomose įmonėse, 2020 m.“; Finansistas.net <https://www.finansistas.net/finansiniai-rodikliai.html>; https://www.nasdaqbaltic.com/files/vilnius/leidiniai/Rodikliu_skaiciavimo_metodika-final.pdf; <https://www.auditum.lt/index.php/finansiniu-rodikliu-skaiciuokles/16-likvidumo-rodikliai/81-bendrasis-likvidumo-koeficientas.html>.

2.1. Pelningumo rodikliai

Turto graža (ROA), proc. Parodo, kaip keitėsi panaudojamo turto efektyvumas, kiek eurų grynojo pelno tenka vienam turto eurui. Šis rodiklis atspindi viso įmonės turto panaudojimo efektyvumą ir vidutiniškai turi sudaryti nuo 5% iki 20%. Turto pelningumo lygis priklauso nuo įmonės veiklos ypatumų, ypač ilgalaikio turto panaudojimo masto bei jo vertės. Aukštesnė rodiklio reikšmė parodo efektyvesnį turto naudojimą.

Bendrovės rodikliai: 2020 m. – 8,7 proc.; 2021 m. – 0,3 proc.; 2022 m. 0,3 proc.

Turto panaudojimo efektyvumas Bendrovėje nuo 2020 metų mažėjo ir 2022 metais gerokai mažesnis už rekomenduojamą minimalų procentą, todėl galima teigti, kad *turtas Bendrovėje naudojamas nepakankamai efektyviai*.

Nuosavo kapitalo graža (ROE), proc. (Nuosavybės graža). Parodo, kaip efektyviai panaudojamas nuosavas kapitalas, kiek eurų grynojo pelno tenka vienam nuosavo kapitalo eurui. Šis rodiklis svarbiausias akcininkams, savininkui įvertinant jų praeito laikotarpio investicijų į įmonę gražą.

Esant normalioms rinkos sąlygoms vidutinė istorinė siektina nuosavybės graža būna apie 15 proc.

Bendrovės rodikliai: 2020 m. – 9,6 proc.; 2021 m. – 0,3 proc.; 2022 m. – 0,4 proc.

Nuosavo kapitalo gražos rodiklis nuo 2020 m. sumažėjo ir stipriai atsilieka nuo siektino 15 proc. rodiklio, todėl galima teigti, kad *nuosavas kapitalas Bendrovėje naudojamas nepakankamai efektyviai*.

Grynasis pelningumas (grynojo pelno marža), proc. Parodo, kiek uždirbama pelno lyginant su pajamomis. kiek procentų (arba eurų) grynojo pelno uždirba vienas pardavimo pajamų euras, t. y. jis parodo įmonės veiklos efektyvumą. Didesnė rodiklio reikšmė rodo geresnę visų įmonės sąnaudų kontrolę.

Bendrovės rodikliai: 2020 m. – 9,9; 2021 m. – 0,3; 2022 m. – 0,3.

Bendrasis pelningumas (bendrojo pelno marža), proc. Parodo įmonės sugebėjimą uždirbti pelną iš pagrindinės įmonės veiklos, kontroliuoti pardavimo pajamų bei pardavimo savikainos lygį. Kuo didesnė bendrojo pelno suma uždirbama kiekvienam pardavimo pajamų eurui, tuo efektyvesnė.

Bendrovės rodikliai: 2020 m. – 4,9 proc., 2021 m. – -3 proc.; 2022 m. – 50,4 proc.

Kaip matyti, Bendrovės bendrasis pelningumas 2022 metais stipriai išaugo, taip atsitiko dėl pasikeitusios sąnaudų skaičiavimo metodikos – atsižvelgus į nepriklausomo auditoriaus rekomendacijas, atskirtos pardavimų ir veiklos sąnaudos.

Veiklos pelningumas (veiklos pelno marža), proc. Parodo, kiek procentų (arba eurų) veiklos pelno uždirba vienas pardavimo pajamų euras, t. y. jis parodo įmonės tipinės veiklos, neatsižvelgiant į finansinę ir investicinę veiklą, efektyvumą. Tipinė veikla apima ūkines operacijas, susijusias su veikla, iš kurios įmonė keletą ataskaitinių laikotarpių gauna daugiausia pajamų ir kurią įmonė laiko pagrindine. Kuo didesnė (tipinės) veiklos pelno suma uždirbama kiekvienam pardavimo pajamų eurui, tuo geriau valdomas pardavimo pajamų, pardavimo savikainos bei veiklos sąnaudų lygis, tuo didesnis įmonės (tipinės) veiklos pelningumas.

Bendrovės rodikliai: 2020 m. – 4,9 proc.; 2021 m. – -3,0 proc.; 2022 m. – 0,2 proc.

Bendrovės veiklos pelningumas nuo 2020 metų sumažėjo – *tipinė Bendrovės veikla yra mažai efektyvi*.

Atkreipiame dėmesį, kad Bendrovės pardavimų pajamos nuo 2020 metų nuolat auga – 2020 m – 106345 €; 2021 m. – 122336 €; 2022 m. – 151742 € (pelno (nuostolių) ataskaitų duomenys) – tačiau auga ir sąnaudos. Sąnaudų padidėjimą lemia MMA, elektros kainų, komunalinių paslaugų, mokesčių padidėjimas.

2.2. Likvidumo rodikliai

Bendrasis likvidumo (einamojo likvidumo) koeficientas (Current ratio). Parodo, koku laipsniu trumpalaikis turtas padengia trumpalaikius įsipareigojimus (ir kitas per vienerius metus mokėtinas sumas), t. y. jis parodo įmonės galimybę įvykdyti trumpalaikius įsipareigojimus, panaudojus turimą trumpalaikį turtą. Vidutinė rodiklio reikšmė sudaro 1,2 – 2 (kartai). Bendru atveju šis rodiklis turi būti ne mažesnis už vienetą.

Bendrovės rodikliai: 2020 m. – 6,1; 2021 m. – 5,5; 2022 m. – 3,7. Tai rodo, kad Bendrovė turi pakankamai likvidaus trumpalaikio turto, kad padengtų trumpalaikius įsipareigojimus.

Kritinis likvidumo koeficientas (Quick ratio). Praktikoje kritinio likvidumo koeficientas svyruoja apie 1, tačiau atitinkamos normos nustatymas priklauso nuo konkretaus nagrinėjamo ekonomikos sektoriaus ypatumų.

Bendrovės rodikliai: 2020 m. – 5,9; 2021 m. – 5,4; 2022 m. – 3,7.

Absoliutaus likvidumo koeficientas. Tai pats konservatyviausias likvidumo rodiklis, nes jis parodo kokią dalį trumpalaikių įsipareigojimų įmonė pajėgi padengti iš karto, t. y. panaudojant likvidžiausius aktyvus – pinigus.

Bendrovės rodikliai: 2020 m. – 5,9; 2021 m. – 5,3; 2022 m. – 3,6.

Bendrovės likvidumo rodikliai labai aukšti, tai rodo, kad bendrovė be jokio vargo, per labai trumpą laiką sugebėtų padengti visus savo trumpalaikius įsipareigojimus. Rodikliai nuo 2020 metų mažėja nes didėja trumpalaikiai įsipareigojimai. Trumpalaikių įsipareigojimų didėjimas susijęs su atlyginimų augimu, kainų už elektrą ir kitas komunalines paslaugas didėjimu.

2.3. Finansinio sverto rodikliai

Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų santykis (E/D) arba bendrasis mokumo koeficientas (Equity to total liabilities ratio). Parodo, kokia nuosavo kapitalo suma tenka vienam įmonės įsipareigojimo eurui. Visų įsipareigojimų padengimas akcininkų nuosavu kapitalu parodo įmonės finansinį stabilumą. Kuo šis rodiklis didesnis, tuo kreditoriai yra saugesni. Rodiklio reikšmė žemiau 0.5 laikoma bloga, normalia apie 1, virš 2 gera.

Bendrovės rodikliai: 2020 m. – 12,9; 2021 m. – 11,4; 2022 m. – 6,3.

Bendrovės bendrasis mokumo koeficientas labai geras, tačiau nuo 2020 m. sumažėjo.

Taip atsitiko dėl anksčiau įvardintų įsipareigojimų padidėjimo priežasčių.

Įsipareigojimų ir turto santykis (D/A) arba įsiskolinimo koeficientas (Total liabilities to total assets ratio). Atspindi kokia įmonės turto dalis yra įsigyta už skolintas lėšas. Kuo rodiklio reikšmė yra didesnė, tuo žemesnis saugumo lygis. Praktikoje laikoma saugi riba tarp 0,4 ir 0,6. Kuo šis rodiklis aukštesnis, tuo labiau įmonės veikla finansuojama skolintomis lėšomis, o ne akcininkų investicijomis. Laikoma, kad koeficiento reikšmei esant žemiau 0.5 būklė yra gera, reikšmei esant virš 0.7 būklė laikoma nepatenkinama.

Bendrovės rodikliai: 2020 m. – 0,1; 2021 m. – 0,1; 2022 m. – 0,1.

Rodiklio reikšmė yra mažesnė negu saugi mažesnioji riba, tai rodo, kad labai maža Bendrovės turto dalis yra įsigyta už skolintas lėšas.

Finansinės priklausomybės koeficientas D/E arba skolos - nuosavybės koeficientas (debt-to-equity ratio). Rodiklis, lyginantis įmonės (finansines) skolas su jos nuosavu kapitalu. Jis parodo, ar įmonė stipriai priklausoma nuo turimų skolų. Kuo šis rodiklis aukštesnis, tuo labiau įmonė priklausoma nuo skolinto kapitalo. Kuo ji daugiau turi skolų – tuo rizika aukštesnė. Optimalus rodiklis priklauso nuo veiklos sektoriaus bei kitų aplinkybių. Vidutiniškai jis svyruoja tarp 0,5 ir 1, tačiau įmonėms su stabilu pinigų srautu bei didelėmis investicijomis gali būti ir didesnis.

Bendrovės rodikliai: 2020 m. – 0,1; 2021 m. – 0,1; 2022 m. – 0,2.

Bendrovės rodikliai žemi, tai rodo, kad Bendrovė nepriklausoma nuo turimų skolų.

Išvada:

Kadangi Bendrovės finansinio svėro rodikliai žemi, galima manyti, kad tai labai gerai nes Bendrovė nepriklausoma nuo turimų įsipareigojimų, bet tuo pačiu tai parodo, kad bendrovė neišnaudoja galimybių pasiskolinti lėšų pvz. – nedidelėms investicijoms į infrastruktūrą, einamajam remontui, būtinos įrangos įsigijimui, darbo sąlygų prekybininkams pagerinimui ir. kt.

2.4. Turto panaudojimo efektyvumo (veiklos arba veiklos efektyvumo) rodikliai

Turto apyvartumas. Turto apyvartumas rodo, kiek vienas turto euras sukuria pardavimo pajamų. Aukštesnė šio rodiklio reikšmė rodo didesnę viso turto valdymo efektyvumo laipsnį. Turto apyvartumui didelę įtaką turi įmonės veiklos pobūdis, investavimo strategija, o taip pat ekonomikos sektorius.

Bendrovės rodikliai: 2020 m. – 0,9; 2021 m. – 1,0; 2022 m. – 1,2.

Bendrovės turto valdymo efektyvumas, palyginus su 2020 m. nežymiai padidėjo.

Ilgalaikio turto apyvartumas. Ilgalaikio turto apyvartumas rodo, kiek vienas ilgalaikio turto euras sukuria pardavimo pajamų. Aukštesnė šio rodiklio reikšmė rodo didesnę viso ilgalaikio turto valdymo efektyvumo laipsnį. Ilgalaikio turto apyvartumui didelę įtaką turi įmonės veiklos pobūdis, investavimo strategija, o taip pat ekonomikos sektorius.

Bendrovės rodikliai: 2020 m. – 1,5; 2021 m. – 1,8; 2022 m. – 2,2.

Ilgalaikio turto apyvartumas nuo 2020 m. nežymiai padidėjo.

Nuosavo kapitalo apyvartumas. Nuosavo kapitalo apyvartumas rodo, kiek vienas nuosavo kapitalo euras sukuria pardavimo pajamų. Aukštesnė šio rodiklio reikšmė rodo didesnę nuosavo kapitalo valdymo efektyvumo laipsnį. Nuosavo kapitalo apyvartumui didelę įtaką turi įmonės veiklos pobūdis, investavimo strategija, o taip pat ekonomikos sektorius.

Bendrovės rodikliai: 2020 m. – 1,0; 2021 m. – 1,1; 2022 m. 1,3.

Rodiklis nuo 2020 m. nežymiai padidėjo, tai rodo, kad nuosavas kapitalas kasmet valdomas efektyviau.

Išvada:

Nors Bendrovės turto panaudojimo efektyvumo rodikliai auga, tai nebūtinai yra teigiamų poslinkių rodiklis. Bendrovės atveju tai rodo, kad sumažėjo Bendrovės turto vertė – ilgalaikis turtas nusidėvi, nurašomas, o naujas neįsigijamas, turtas neatnaujinamas, nėra investicijų.

3. UAB „Gargždų turgus“ finansinė atskaitomybė

Bendrovės pagrindiniai finansiniai rodikliai pateikti lentelėje Ataskaitos Pagrindinių faktų dalyje (4 psl.).

Reikšminga suma pasirinkome 2 procentus nuo turto iš viso. 2022-12-31 dienos Bendrovės balanso duomenimis turtas iš viso buvo 133197 €. Reikšminga suma 2022 metais – 2663,94 €.

Analizavome 2020 – 2022 metų metines finansines ataskaitas. Visų metų metinės finansinės ataskaitos parengtos pagal galiojančius teisės aktus. Visos ataskaitos audituotos nepriklausomų auditorių. Visų auditų išvados sąlyginės dėl nebaigtos statybos. Nė vienas nepriklausomas auditorius nenustatė reikšmingų finansinių ataskaitų neatitikimų, nenurodė reikšmingų pastebėjimų ataskaitose.

Bendrovės apskaitos politikoje numatyta, kad „Įmonės balanso sąskaitoje „Atsargos“ apskaitomas eksploatacijoje esamas menkavertis inventorių, siekiant kontroliuoti nupirktų priemonių, reikalingų veiklai vykdyti, skaičių. Per ataskaitinį laikotarpį (2022 m.) įsigytos menkavertės priemonės šioje sąskaitoje pajamuojamos po 1 eurą, skirtumą iš karto nurašant į

mažaverčio turto įsigijimo sąnaudas. Metų pabaigai tokio apskaitomo turto buvo už 429,59 Eur. Užbalansinėje sąskaitoje menkavertis turtas neapskaitomas.

Atsargų sąskaitoje apskaitomas įsigijamas ir nurašomas degalų kiekis, kuris sunaudojamas eksploatuojant automobilį pagal panaudos sutartį ir direktoriaus įsakymu nustatytas degalų sunaudojimo normas.

Kasdienėje įmonės veikloje naudojamos perkamos priemonės tokios kaip: šiukšlių maišai, dezinfekcinės priemonės, pirštinės, valymo priemonės ir pan., į sąnaudas nurašomos iš karto, nes perkama tiek, kiek yra poreikis einamuoju momentu“ (*citata iš 2022 metų metinės finansinės atskaitomybės aiškinamojo rašto 2023-03-15*).

Mes nustatėme reikšmingą (pagal Bendrovės veiklos rezultatus) atsargų įsigijimą ir, jų faktiškai nepanaudojus pagal paskirtį, nurašymą į sąnaudas:

2022 metais nupirkti 36 plastiko lakštai už 2257,19 € (2022-12-14 PVM sąskaita faktūra PLK130556 iš UAB „Plastena“ nupirkta PC kanalinis 10x700x6000 mm“ 36 vnt.).

2022 metais nupirkta 3 m³ medienos už 1652,11 € (2022-11-17 PVM sąskaita faktūra Nr. TAM220400 iš UAB „Tamarija“ nupirkta „Obliuota mediena 2,9030 M3 ir transporto paslaugos“).

Medžiagos nepanaudotos. 2022 metų atsargų inventoriniame apraše tokių medžiagų nėra, atsargų likutis 2022-12-31 dienos Bendrovės balanse – 430 €, apžiūros metu turgaus pagalbinėse patalpose medžiagos buvo.

Išvada:

Išnagrinėjus 2022 metų metinės finansinės ataskaitas ir aiškinamąjį raštą nustatyta, kad į einamųjų 2022 metų sąnaudas pateko 3230,83 € (3909,30 € – PVM 678,47 €) medžiagų įsigijimo suma, tokiu būdu sąnaudos galimai padidintos 3230,83 €. Tokia pačia suma galimai sumažintas 2022 metų Bendrovės pelnas.

4. UAB „Gargždų turgus“ veiklos ir valdymo problemos

Susipažinus su UAB „Gargždų turgus“ veikla nustatytos pagrindinės jos veiklos, vidaus kontrolės ir valdymo problemos.

Nustatėme didelę apgaulės riziką:

2022 m. gruodžio 23 d. Bendrovės direktoriaus įsakymu Nr. V22-23 „siekdamas skatinti ir išlaikyti darbuotojų ir verslo partnerių lojalumą įmonei UAB „Gargždų turgus“ Kalėdų proga skiriu vienkartinės dovanas. Dovanos – „Akropolio“ dovanų kortelės, įsigytos 2022-12-21 iš UAB „Gera dovana“, sąskaita Nr. 4814422, 40 vnt. po 50 eur. vertės“.

Dovanos buvo paskirtos 6 Bendrovės darbuotojams (tame tarpe ir pats Bendrovės direktorius), visiems numatyta įteikti po 4 vnt. 50 € vertės dovanų kortelių (iš viso – 1200 €). **Neturime įrodymų, kad dovanos tikrai įteiktos ir įteikta tikrai tiek dovanų kortelių, kiek nurodyta įsakyme, kadangi audito metu nepateiktas joks žiniaraštis su darbuotojų parašais ir patvirtinimu, kad dovanas tikrai gavo.**

Įsakyme nurodyti 8 „verslo partneriai“, kuriems turėjo būti įteikta po 2 vnt. dovanų kortelių po 50 € vertės (iš viso – 800 €). **Kadangi audito metu nepateiktas komisijos pasirašytas dovanų kortelių nurašymo aktas, negalime teigti, kad visi „verslo partneriai“ gavo minėtas dovanas ir gavo tikrai tiek, kiek parašyta įsakyme.**

Apgaulės riziką didina ir tai, kad, pasikalbėjus su 4 Bendrovės darbuotojais, kurie turėjo gauti po 4 vnt. 50 € nominalo dovanų kortelių, paaiškėjo, kad po 2 dovanų korteles gavo 2 darbuotojai, o 2 darbuotojai negavo jokių dovanų kortelių. Pastaba: Buvo neįpareigojantys pokalbiai.

Pasikalbėti su „verslo partneriais“ galimybių neturėjome.

2022 m. balandžio mėn. 27 d. Juridinių asmenų registre įregistruoti nauji UAB „Gargždų turgus“ įstatai. Bendrovės įstatai iš dalies atitinka Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo⁴ 4 str. reikalavimus.

Nuo 2022 m. balandžio Bendrovėje nebeliko Valdybos. Liko du valdymo organai: visuotinis akcininkų susirinkimas, kurio kompetencija ir sušaukimo tvarka Įstatuose nurodyta tokia pati, kaip apibrėžia Akcinių bendrovių įstatymas⁴ ir Bendrovės vadovas (direktorius), kurio kompetencija įstatuose apibrėžta nepilnai, nurodant, kad Bendrovės vadovo kompetenciją apsprendžia Akcinių bendrovių įstatymas⁴, išskyrus dalykus, nurodytus įstatuose.

Nustatėme Akcinių bendrovių įstatymo⁴ pažeidimus:

Akcinių bendrovių įstatymo 37 straipsnio „Bendrovės vadovas“, 3 dalyje sakoma, kad „Bendrovės vadovą renka ir atšaukia bei atleidžia iš pareigų, **nustato jo atlygį**, tvirtina pareiginius nuostatus, **skatina jį** ir skiria nuobaudas bendrovės valdyba (jeigu valdyba nesudaroma, – stebėtojų taryba, o jeigu nesudaroma ir stebėtojų taryba, – **visuotinis akcininkų susirinkimas**)“.

Kadangi UAB „Gargždų turgus“ iki 2022 m. balandžio 7 d. (iki naujų Bendrovės įstatų įregistravimo) buvo valdymo organas – valdyba, **tik valdyba galėjo skirti skatinimą vadovui**.

Nuo 2022 m. balandžio 7 d. Skatinimą vadovui galėjo skirti **tik visuotinis akcininkų susirinkimas**.

Patikrinę auditui pateiktus UAB „Gargždų turgus“ direktoriaus įsakymus nustatėme kad:

- 1) 2021 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. P21-27, „Šv. Kalėdų proga, siekdamas paskatinti darbuotojus už siekį gerinti bendrovės rezultatus 2021 – aisiais metais“ ... Bendrovės direktorius „iš sutaupyto darbo užmokesčio fondo...“ pasiskyrė sau vienkartinę vieno atlyginimo dydžio metinę priemonę – 2139,93 €;
- 2) 2022 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. V22-23 „siekdamas skatinti ir išlaikyti darbuotojų ir verslo partnerių lojalumą įmonei UAB „Gargždų turgus“ Kalėdų proga skiriu vienkartines dovanas. Dovanos – „Akropolio“ dovanų kortelės, įsigytos 2022-12-21 iš UAB „Gera dovana“, sąskaita Nr. 4814422, 40 vnt. po 50 eur. Vertės“. Tarp apdovanotųjų ir pats Bendrovės direktorius, pasidovanojęs sau 4 vnt. po 50 € dovanų kortelių, viso suma – 200 €.

Nustatėme Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo⁵, pažeidimą:

Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo⁵ 4 straipsnio „Privačių interesų deklaracija“, 3 dalyje sakoma, kad „Šio įstatymo nuostatos dėl privačių interesų deklaravimo ir šio įstatymo 11 ir 13 straipsniai taip pat taikomi“: 5 punktą „.... uždarytųjų akcinių bendrovių, kurių akcijos, suteikiančios daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei (savivaldybėms), šių bendrovių patronuojamųjų (dukterinių) akcinių bendrovių ar uždarytųjų akcinių bendrovių stebėtojų tarybų, valdybų nariams, struktūrinių padalinių vadovams ir jų pavaduotojams“.

Patikrinę viešai prieinamus duomenis VTEK tinklapyje nustatėme, kad Bendrovės direktorius **nebuvo deklaravęs viešųjų ir privačių interesų**.

Nustatėme galimą Bendrovės direktoriaus piktnaudžiavimą pareigomis ir/arba neracionalų Bendrovės lėšų naudojimą:

- 1) 2021 m. gruodžio 21 d. Bendrovės direktoriaus įsakymu Nr. P21-27, „Šv. Kalėdų proga, siekdamas paskatinti darbuotojus už siekį gerinti bendrovės rezultatus 2021 – aisiais metais“ ... Bendrovės direktorius „iš sutaupyto darbo užmokesčio fondo...“ pasiskyrė sau vienkartinę vieno atlyginimo dydžio metinę priemonę – 2139,93 €;

- 2) 2022 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. V22-23 „siekdamas skatinti ir išlaikyti darbuotojų ir verslo partnerių lojalumą įmonei UAB „Gargždų turgus“ Kalėdų proga skiriu vienkartinės dovanas. Dovanos – „Akropolio“ dovanų kortelės, įsigytos 2022-12-21 iš UAB „Gera dovana“, sąskaita Nr. 4814422, 40 vnt. po 50 eur. Vertės“. Tarp apdovanotųjų ir pats Bendrovės direktorius, pasidovanojęs sau 4 vnt. po 50 € dovanų kortelių, viso suma – 200 €.
- 3) Nors Bendrovė neturėjo jokių teisinių problemų, tačiau 2022 m. Bendrovės direktorius pirko teisinės paslaugas už 3500,00 € iš Bendrovės lėšų: 2022-11-10 iš VšĮ Mokumo projektai išrašyta sąskaita faktūra už paslaugas 22/11-10 Nr.1 „Už teisinės paslaugas pagal pavedimo sutartį Nr. 2022-11-10“ – 500,00 € ir 2022-12-01 sąskaita faktūra už paslaugas 22/11-10 Nr. 2 – 3000,00 €. *Pastaba: tai „verslo partneris“, kuriam galimai įteiktos kalėdinės dovanų kortelės.*
- 4) iš Bendrovės lėšų apmokėjo savo naujo darbo paieškų skelbimus, viso 239,58 €: 2022-11-29 sąskaitos faktūros DGNP Nr. 8590099 ir DGNP Nr. 8590100 UAB Diginet LTU už „Darbo skelbimai cvbankas.lt“, abi sąskaitos faktūros po 119,79 €.
- 5) Iš juvelyrinių gaminių įmonės pirkti 7 raktai už 235 €: A. Armalio juvelyrinių gaminių įmonės 2022-12-07 PVM sąskaita – faktūra AAA Nr. 0125983 už „RAKTŲ GAMYBA-RUOŠINIAI GTI“ 6 vnt. (po 35 €) ir „RAKTŲ GAMYBA-RUOŠINIAI 14951“ 1 vnt. (25 €) – 235,00 €. *Pastaba: niekas Bendrovėje nežino, kokie tie raktai ir kur jie panaudoti bei kam skirti.*
- 6) 2023-01-03 įsigytas Vadovų civilinės atsakomybės draudimas už 2090 €: UADBB „Colemont draudimo brokeris“ 2023-01-03 Mokėjimo pranešimas, Draudimo poliso Nr. DO4220121, draudimo laikotarpis 2022-12-15 – 2023-12-14, mokėjimo suma 2090,00 €. *Pastaba: nei draudimo sutarties, nei draudimo poliso UAB „Gargždų turgus“ administracija auditui nepateikė.*
- 7) 2022 metų lapkričio 22 d. įsigytos nuosavam automobiliui 4 padangos su montavimo paslauga ir atsarginėmis dalimis už 1025 €: 2022-11-22 UAB „Padangų oazė“ PVM sąskaita – faktūra Serija OAZ Nr. 04071, Už „PADANGA MICHELIN R19 ALPINE6“ (4 vnt. po 189 €), pusašis (1 vnt. 132 €), Montavimo paslauga (1 vnt. 45 €), spyruoklė (2 vnt. po 46 €)“, viso 1025,00 €. Iš viso Bendrovės direktoriaus asmeninio automobilio, Bendrovei išnuomoto panaudos pagrindais, remontui 2022 m. išleista 2464 € (8 vnt. sąskaitų faktūrų). *Pastaba: automobilį remontavusios įmonės buvo ir tie „verslo partneriai“, kuriems galimai įteiktos Kalėdinės dovanų kortelės. 2023-01-27 automobilių remonto meistriui dar sumokėta 845,00 € (banko išrašas), kai direktorius jau faktiškai buvo atleidžiamas iš darbo.*
- 8) Bendrovės vadovas savo paties 2023 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. P23-04, nuo 2023 m. sausio 31 d. atleidžiamas šalių susitarimu su 6 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio kompensacija, bei neatlygintinai gauna kompiuterį ASUS ZenBook UX32EA, kurio likutinė vertė 611,01 €.
- 9) 2022 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. P22-29 nuo 2023 m. sausio mėn. 31 d. šalių susitarimu atleidžiama darbuotoja iš užimamų pareigų su 4 mėn. išeitine kompensacija, kuri 2023 m. vasario 08 d. įsakymu Nr. P23-05 vėl priimama į tas pačias pareigas.
- 10) 2023 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. P23-01 „už gerus 2022 m. veiklos rezultatus UAB „Gargždų turgus“ darbuotojams skirti premijas sekančiai:“ ir 5 darbuotojams (tarp jų ir nuo 2023 m. sausio 31 d. atleidžiamoms 2 darbuotojoms) išmokamos nuo 680 € iki 2664 € premijos, iš viso – 7518 €. *Pastaba: 2022 m. veiklos rezultatas – 414 € grynasis pelnas.*
- 11) Už 847 € nupirko lauko virtuvę, kuri antri metai nėra eksploatuojama. 2022-03-04 UAB „Traffic LT“ PVM sąskaita faktūra Nr. TA22222, už „nešiojamą lauko komplektą“ (ranka prirašyta „Lauko virtuvė“) kaina su PVM 847,00 €. (Inventoriniame apraše kaina 700 € - be PVM).
- 12) Nupirkti 36 plastiko lakštai už 2257,19 € (2022-12-14 PVM sąskaita faktūra PLK130556 iš UAB „Plastena“ nupirkti PC kanalini 10x700x6000 mm“ 36 vnt.). Nupirkti 3 m³ medienos už 1652,11 € (2022-11-17 PVM sąskaita faktūra Nr. TAM220400 iš UAB „Tamarija“ nupirkti „Obliuota mediena 2,9030 M³ ir transporto paslaugos“). Medžiagos nepanaudotos.

2022 metų atsargų inventoriniame apraše tokių medžiagų nėra, atsargų likutis 2022-12-31 dienos Bendrovės balanse – 430 €, apžiūros metu turgaus pagalbinėse patalpose medžiagos buvo. Išnagrinėjus 2022 metų metines finansines ataskaitas ir aiškinamąjį raštą nustatyta, kad medžiagų įsigijimo suma pateko į einamųjų metų sąnaudas. Kadangi medžiagos jau „nurašytos“ iš apskaitos, egzistuoja rizika, kad jos gali dingti ir fiziškai.

- 13) 2023-01-11 sumokėtas 7499,98 € avansas elektrikui už darbus (2023-01-01 – 2023-01-31 Swedbank išrašas). Patikrinus elektros darbų sutartį ir sąmatą, matyti, kad galimai užaukštintos elektros įrangos kainos.

Nustatėme galimą riziką atsiskaitant grynaisiais pinigais.

Bendrovėje naudojamas kasos aparatas. Kasos aparato įplaukas sudaro ne nuolatinių prekybininkų, arba prekybininkų, kurie nori atsiskaityti tik už faktiškai būtų prekyvietėje laiką įmokos.

Prekybininkai, kurie turi sudarę ilgalaikes sutartis su Bendrove ir moka grynaisiais pinigais (dažniausiai kartą per mėnesį), moka pagal iš anksto buhalterės paruoštą žiniaraštį ir gauna pasirašytą kasos pajamų orderį (kasos pajamų orderio numeris įrašomas ranka).

Surinktus pinigus kasininkė į banką įneša pagal poreikį.

Pastebėjome, kad ne visi sutartis pasirašę prekybininkai įtraukiami į mėnesinius žiniaraščius. Priežastys, kurias įvardijo Bendrovės administracijos darbuotojai, įvairios, bet, mūsų nuomone, nepakankamai argumentuotos.

Atsiskaitant grynaisiais pinigais egzistuoja rizika, kad ne visos pajamos bus apskaitytos.

Pastebėjome, kad sumažėjo Bendrovės 2023 metų 7 mėnesių priskaitymai pagal sutartis (pajamos) (duomenys iš priskaitymo žiniaraščių), palyginus su 2022 metų 7 mėnesiais.

Pajamų palyginimas pateikiamas lentelėje:

Mėnuo	2022 metai	2023 m.	Skirtumas, €	Sumažėjimas „-“, Padidėjimas „+“
Sausis	9902,74	11408,04	+ 1505,3	+15,2
Vasaris	15086,29	13966,53	-1119,76	-7,43
Kovas	14204,50	11798,31	-2406,19	-16,94
Balandis	15210,22	12885,35	-2324,87	-15,29
Gegužė	18933,14	13122,83	-5810,31	-30,69
Birželis	12472,93	13660,15	+1187,22	+9,52
Liepa	18405,63	14193,91	-4211,72	-22,89
Viso 7 mėn.	104215,45	91035,12	-13180,33	-12,65
Rugpjūtis	15575,45			
Rugsėjis	15309,07			
Spalis	17916,10			
Lapkritis	14109,91			
Gruodis	15960,03			
	183841,69			

Prekybininkų, pasirašiusių ilgalaikes prekybos vietų nuomos sutartis, kaita nėra didelė. Bendrovės l. e. p. direktorius paaiškino, kad 2022 m. birželio 30 d. neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu (2022-06-30 protokolai Nr. 3) pakeistos – sumažintos, palyginus su 2022 m. I-u pusmečiu (iš protokolo matyti, kad 10 procentų padidintos, palyginus su 2021 metais galiojusiomis kainomis) – prekybos vietų nuomos kainos. Mažesnės, negu 2022 m. pirmą pusmetį buvusios kainos įsigaliojo nuo 2022 m. liepos 1 d.

Rekomendacijos:

- 1) *Apsvarstyti galimybę pasirašyti sutartį su „Perlo“ terminalu, kad prekybininkai, neturintys sąskaitos banke ar nesinaudojantys elektronine bankininkyste, galėtų apmokėti sąskaitas už prekybos plotų nuomą.*
- 2) *Nustatyti aiškias ilgalaikes sutartis pasirašiusių nuomininkų atsiskaitymo už prekybos plotų nuomą taisykles, kuriose numatyti ir atsiskaitymus tik banko pavedimu arba „Perlo“ terminale, jas išdėstyti raštu ir supažindinti prekybos plotų nuomininkus.*

Vyr. patarėja

Vilma Daukšienė

Kontrolierės pavaduotoja

Nijolė Katkienė

Savivaldybės kontrolierė

Dalia Gečienė

PRIEDAI

1 PRIEDAS

TEISĖS AKTAI

1. Lietuvos Respublikos Konstitucija.
2. Lietuvos Respublikos Civilinis kodeksas.
3. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (nauja įstatymo redakcija nuo 2008-10-01: Nr. X-1722, 2008-09-15, Žin., 2008, Nr. 113-4290 (2008-10-01), atitaisymas skelbtas: Žin., 2011, Nr. 45).
4. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas, 2000 m. liepos 13 d. Nr. VIII-1835, nauja įstatymo redakcija nuo 2004-01-01: Nr. IX-1889, 2003-12-11.
5. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas, 1997 m. liepos 2 d. Nr. VIII-371. Nauja redakcija nuo 2020-01-01: Nr. XIII-2274, 2019-06-27.
6. Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimas „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2007 m. birželio 6 d. Nr. 567. Nauja redakcija nuo 2023-06-24: Nr. 487, 2023-06-21.
7. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998 m. gegužės 12 d. Nr. VIII-729. Nauja įstatymo redakcija nuo 2014-10-01: Nr. XII-802, 2014-03-25.
8. Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimas „Dėl mažmeninės prekybos taisyklių patvirtinimo“, 2001 m. birželio 11 d. Nr. 697. Nauja redakcija nuo 2014-07-29: Nr. 738, 2014-07-22.
9. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas „Dėl prekyviečių, prekiaujančių žemės ūkio ir maisto produktais, darbo taisyklių patvirtinimo“, 2009 m. gegužės 15 d. Nr. 3D-355.

SAVIVALDYBĖS TEISĖS AKTAI

Reg. data	Dok. Nr.	Antraštė
2022-09-30	AV-2684	Dėl leidimo organizuoti renginį UAB "Gargždų turgus" išdavimo
2022-03-22	AV-771	Dėl leidimo organizuoti renginį išdavimo UAB "Gargždų turgus"
2022-03-18	AV-754	Dėl leidimo organizuoti renginį išdavimo UAB "Gargždų turgus"
2021-11-25	AV-3279	Dėl leidimo organizuoti renginį išdavimo UAB "Gargždų turgus"
2021-10-25	AV-2996	Dėl leidimo įrengti išorinę reklamą išdavimo UAB "Gargždų turgus"
2021-10-13	AV-2906	Dėl leidimo organizuoti renginį išdavimo UAB "Gargždų turgus"
2019-12-09	AV-2628	Dėl įgaliojimų suteikimo A. Kampui UAB „Gargždų turgus“ visuotiniame akcininkų susirinkime
2019-04-11	AV-711	Dėl įgaliojimų suteikimo A. Kampui UAB „Gargždų turgus“ visuotiniame akcininkų susirinkime
2018-04-16	AV-781	Dėl įgaliojimų suteikimo I. Vytienei UAB „Gargždų turgus“ visuotiniame akcininkų susirinkime
2017-10-05		Kontrolės komiteto kreipimasis. 2 klausimas. Dėl savivaldybės kontroliuojamų UAB "Gargždų turgus" ir UAB "Stotis" veiklos patikrinimo.
2017-04-14	AV-813	Dėl įgaliojimų suteikimo A. Kampui UAB „Gargždų turgus“ visuotiniame akcininkų susirinkime

2 PRIEDAS

ĮMONĖS 2020 - 2022 M. FINANSINIŲ RODIKLIŲ SKAIČIAVIMAS

eurais

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA, Eur	2019 m.*	2020 m.	2021 m.	Pokytis		2022 m.	Pokytis	
				Eur	proc.		Eur	proc.
Pardavimo pajamos	98 822	106 345	122 336	15 991	15,0	151 742	29 406	24,0
Pardavimo savikaina	105 531	101 170	125 961	24 791	24,5	75 244	-50 717	-40,3
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	-6 709	5 175	-3 625	-8 800	-170,0	76 498	80 123	-2 210,3
Pardavimo sąnaudos								
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	0	0	0	0		76 134	76 134	
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-6 709	5 175	-3 625	-8 800	-170,0	364	3 989	-110,0
Kitos veiklos rezultatai	-1 223	5 325	3 978	-1 347	-25,3	50	-3 928	
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	-8 103	10 500	353	-10 147	-96,6	414	61	17,3
Pelno mokesčiai	0	0	0	0		0	0	0,0
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-8 103	10 500	353	-10 147	-96,6	414	61	17
BALANSAS, Eur								
Ilgalaikis turtas	74 421	68 999	69 380	381	0,6	65 894	-3 486	-5
Trumpalaikis turtas, iš jų:	43 241	53 992	55 103	1 111	2,1	67 303	12 200	22
<i>Atsargos</i>	<i>544</i>	<i>1 221</i>	<i>1 388</i>	167	13,7	430	-958	-69
<i>P pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	<i>42 422</i>	<i>52 409</i>	<i>52 751</i>	342	0,7	65 277	12 526	24
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	0	0	0	0		0	0	
Turto iš viso	117 662	122 991	124 483	1 492	1,2	133 197	8 714	7
Nuosavas kapitalas	103 609	114 409	114 462	53	0,0	114 876	414	0
Dotacijos, subsidijos	0	0	0	0		0	0	
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai, iš jų:	14 053	8 882	10 021	1 139	12,8	18 321	8 300	83
<i>Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	0		0	0	
<i>Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai</i>	<i>14 053</i>	<i>8 882</i>	<i>10 021</i>	1 139	12,8	18 321	8 300	83

Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	0	0	46	46		823	777	1 689
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	117 662	122 991	124 483	1 492	1,2	133 197	8 714	7
RODIKLIAI		2020-12-31	2021-12-31	Pokytis		2022-12-31	Pokytis	
Turto grąža (ROA), proc.		8,7	0,3	-8,4		0,3	0,0	
Nuosavo kapitalo grąža (ROE), proc.		9,6	0,3	-9,3		0,4	0,1	
Grynasis pelningumas (grynojo pelno marža), proc.		9,9	0,3	-9,6		0,3	0,0	
Bendrasis pelningumas (bendrojo pelno marža), proc.		4,9	-3,0	-7,8		50,4	53,4	
Veiklos pelningumas (veiklos pelno marža), proc.		4,9	-3,0	-7,8		0,2	3,2	
Bendrasis likvidumo (einamojo likvidumo) koeficientas (Current ratio)		6,1	5,5	-0,6		3,7	-1,8	
Kritinis likvidumo koeficientas (Quick ratio)		5,9	5,4	-0,6		3,7	-1,7	
Absoliutaus likvidumo koeficientas		5,9	5,3	-0,6		3,6	-1,7	
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų santykis (E/D) arba bendrasis mokumo koeficientas (Equity to total liabilities ratio)		12,9	11,4	-1,5		6,3	-5,2	
Įsipareigojimų ir turto santykis (D/A) arba įsiskolinimo koeficientas (debt ratio)		0,1	0,1	0,0		0,1	0,1	
Finansinės priklausomybės koeficientas D/E arba skolos - nuosavybės koeficientas (debt-to-equity ratio)		0,1	0,1	0,0		0,2	0,1	
Turto apyvartumas		0,9	1,0	0,1		1,2	0,2	
Ilgalaikio turto apyvartumas		1,5	1,8	0,3		2,2	0,5	

Nuosavo kapitalo apyvartumas		1,0	1,1	0,1		1,3	0,3	
INDELIS Į SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETA, Eur		2020 m.	2021 m.			2022 m.		
Paskirtos pelno įmokos		0	0	0		0	0	
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS								
Vidutinis darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	6	6	6	0	0,0	6	0	0
SAVININKAS								
Klaipėdos rajono savivaldybė 90 %								
Privatūs asmenys 10 %								
Nuosavybės koeficientas 0,4 - 0,7		0,9	0,9			0,9		

Įmonės finansiniai rodikliai 2020 - 2022 m.					
Rodiklio pavadinimas	2020 m.	2021 m.	Pokytis	2022 m.	Pokytis
Turto pelningumas (ROA), proc.	8,54	0,29	-8,25	0,31	0,02
Nuosavo kapitalo pelningumas (ROE), proc.	9,18	0,31	-8,87	0,36	0,05
Grynasis pelningumas, proc.	9,88	0,29	-9,59	0,28	-0,01
Veiklos pelningumas, proc.	4,87	-2,97	-7,84	0,24	3,21
Bendrasis pelningumas, proc.	4,87	-2,97	-7,84	50,42	53,39
Šaltinis – Klaipėdos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba					
Rodiklio pavadinimas	2020 m.	2021 m.	Pokytis	2022 m.	Pokytis
Bendrasis (einamasis) likvidumo koeficientas	6,08	5,50	-0,24	3,68	-0,26
Kritinis likvidumo koeficientas	5,95	5,36	-0,24	3,65	-0,26
Absoliutaus likvidumo koeficientas	5,90	5,27	-0,21	3,57	-0,20
Šaltinis – Klaipėdos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba					
Rodiklio pavadinimas	2020 m.	2021 m.	Pokytis	2022 m.	Pokytis
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų santykis (E/D) arba bendrasis mokumo koeficientas	12,88	11,43	-0,45	6,27	-0,34
Įsipareigojimų ir turto santykis (D/A) arba įsiskolinimo koeficientas	0,08	0,08	0,09	0,14	0,10
Finansinės priklausomybės koeficientas D/E arba skolos - nuosavybės koeficientas	0,08	0,09	0,29	0,16	0,47
Šaltinis – Klaipėdos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba					
Rodiklio pavadinimas	2020 m.	2021 m.	Pokytis	2022 m.	Pokytis
Turto apyvartumas	0,87	0,99	0,35	1,14	-0,02
Ilgalaikio turto apyvartumas	1,55	1,77	1,21	2,31	-0,17
Nuosavo kapitalo apyvartumas	0,93	1,07	0,90	1,32	0,22
Šaltinis – Klaipėdos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba					

3 PRIEDAS

INFORMACIJOS ŠALTINIAI

<https://www.gargzduturgus.lt/>;

<https://klaipedos-r.lt/>;

<https://www.vmvt.lt/maisto-sauga/verslui/prekyba-maisto-produktais>;

<https://www.vmi.lt/evmi/i.zur1>;

<https://www.vle.lt/straipsnis/turgus/>;

https://www.nasdaqbaltic.com/files/vilnius/leidiniai/Rodikliu_skaiciavimo_metodika-final.pdf;

<https://www.auditum.lt/index.php/finansiniu-rodikliu-skaiciuokles/16-likvidumo-rodikliai/81-bendrasis-likvidumo-koeficientas.html>.

4 PRIEDAS

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Atsakingas asmuo, skyrius	Priemonės komentaras	Įgyvendinimo terminas
<i>Savivaldybės vykdomajai institucijai – Merui:</i>				
1	Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo II skyriuje numatytais savivaldybės vykdomosios institucijos teisėmis ir pareigomis, įvertinti Audito ataskaitos 4 dalyje išvardintų apgaulės rizikos, galimo piktnaudžiavimo pareigomis ir neracionalaus lėšų naudojimo svarbą UAB „Gargždų turgaus“ veiklai ir nustatytus galimai padarytos žalos faktus imtis tinkamų priemonių galimai žalai atlyginti.			
2	Norint iš esmės pagerinti Gargždų turgaus infrastruktūrą, įvaizdį, patogumą ir patrauklumą prekybininkams bei pirkėjams reikalingos investicijos. Kadangi Bendrovės pajamos ir pelningumas maži, ilgalaikis turtas mažos vertės tai riboja galimybę skolintis, todėl Bendrovės akcininkai turi spręsti galimybę investuoti į Bendrovę, didinant įstatinį kapitalą ar kitais teisėtais būdais.			
<i>UAB „Gargždų turgus“ administracijai:</i>				
1	Apsvarstyti galimybę pasirašyti sutartį su „Perlo“ terminalu, kad prekybininkai, neturintys sąskaitos banke ar nesinaudojantys elektronine bankininkyste, galėtų apmokėti sąskaitas už prekybos plotų nuomą.			
2	Nustatyti aiškias ilgalaikes sutartis pasirašiusių nuomininkų atsiskaitymo už prekybos plotų nuomą taisykles, kuriose numatyti ir atsiskaitymus tik banko pavedimu arba „Perlo“ terminale, jas išdėstyti raštu ir supažindinti prekybos plotų nuomininkus.			